

۵۰۶۳۹/۴۱۶۹۶

۳۹۳ / ۴ / ۱۷

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۳،۱۹/۱۴۴۹
تاریخ ثبت:	۱۳۹۳ / ۴ / ۱۸
ساعت ورود:	کد پرونده:

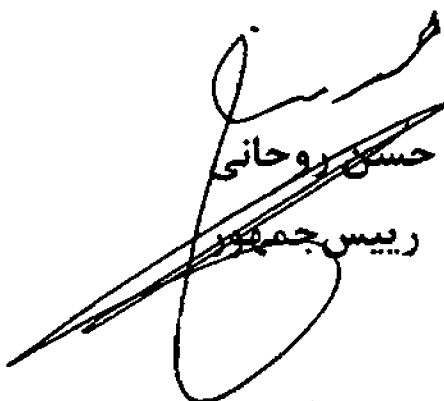
بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "یادداشت تفاهم بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه در مورد استفاده مشترک از دروازه‌های مرز زمینی رازی و کاپی کوی" که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه ۱۳۹۳/۳/۱۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور خارجه، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

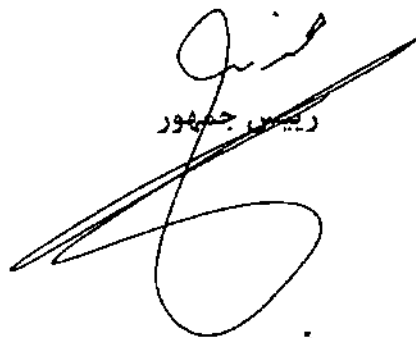
مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت هماهنگی مناسبات گمرکی در فرآیند توسعه تجارت و تأمین اهداف اقتصادی آن و ثمر بخش بودن استقرار یک بستر قانونی مناسب جهت گسترش تجارت سالم بین اتباع دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه و به منظور ایجاد تسهیلات مناسب در روابط اقتصادی بین دو کشور، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

لایحه یادداشت تفاهم بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه در مورد استفاده مشترک از دروازه‌های مرز زمینی رازی و کاپی کوی

ماده واحده - یادداشت تفاهم بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه در مورد استفاده مشترک از دروازه‌های مرز زمینی رازی و کاپی کوی مشتمل بر سیزده ماده به شرح پیوست، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - تا زمان الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی، مفاد بند (۱۱) ماده (۳) یادداشت تفاهم، از سوی دولت جمهوری اسلامی ایران طبق موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه که در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۵ به امضای طرفهای متعاقد رسیده است و مفاد کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات (مورخ ۱۳۳۱/۱/۱۴) که طرفها عضو آن هستند، انجام می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

وزیر جهاد کشاورزی

وزیر امور خارجه

۱۱/۱۸
۷۱/۵/۱۳۹۳
mbml

به نام خدا

یادداشت تفاهم بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه در مورد استفاده مشترک از دروازه‌های مرز زمینی «رازی» و «کاپی کوی»

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه (که از این پس طرفها نامیده می‌شوند)؛
به عنوان طرفهای موافقت‌نامه همکاری و کمک‌های متقابل در موضوعات گمرکی بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و دولت جمهوری ترکیه؛
با توجه به این که استفاده مشترک از دروازه‌های مرزی «رازی» و «کاپی کوی» منجر به هیچ نوع تغییری در
خط مرز کشوری ایران و ترکیه که از میان دروازه‌های مورد نظر می‌گذرد، نمی‌شود؛
با در نظر گرفتن اصول ارتقای همکاری و روابط خوب همسایگی؛
با هدف تسهیل رویه‌های عبور مرزی و عملیات گمرکی از طریق ممانعت از هر گونه دوباره کاری؛
با تمایل به تضمین استفاده مشترک از دروازه‌های مرز زمینی «رازی» و «کاپی کوی»؛
در موارد زیر توافق نمودند:

دامنه شمول و هدف

ماده ۱

طرفها در چارچوب مفاد این یادداشت تفاهم به منظور تضمین تسهیل تردد بین المللی مسافری و کالاها و وسایل
نقلیه در دروازه‌های مرز زمینی «رازی» و «کاپی کوی» خدمات مشترک را ارائه خواهند نمود.

تعاریف

ماده ۲

در چارچوب این یادداشت تفاهم:

الف- «موافقت‌نامه همکاری و کمک‌های متقابل در موضوعات گمرکی» به موافقت‌نامه بین دولت جمهوری
اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه در زمینه همکاری و کمک‌های متقابل در مورد موضوعات گمرکی امضاء
شده در تاریخ ۱۳۷۹/۹/۳ (۲۰۰۰/۱۱/۲۳) در آنکارا اطلاق خواهد شد؛

ب- «یادداشت تفاهم» به این یادداشت تفاهم، پیوست‌ها و پروتکل‌های الحاقی به آن و موضوعات قراردادی که
ممکن است به طور مشترک به صورت مکتوب توسط طرفها طبق بند (۱) ماده (۱۲) این یادداشت تفاهم
اصلاح یا وضع شوند، اطلاق خواهد شد؛

پ- «مراجع صلاحیت‌دار طرفها» برای کشور جمهوری اسلامی ایران به وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و
دارائی و برای کشور جمهوری ترکیه به وزارت کشور و معاون گمرکی نخست وزیر اطلاق می‌گردد؛

ت- «استفاده مشترک» به ساده سازی، هماهنگ سازی و شناسایی متقابل رویه‌های رسمی مرتبط با عبور مرزی
اطلاق می‌شود که به موجب این یادداشت تفاهم انجام می‌شود؛

ث- «کنترل گمرکی» به بررسی کالاها، تأیید داده‌های اظهارنامه، وجود و درستی اسناد الکترونیکی یا کتبی،
بررسی حساب‌ها و دیگر سوابق داد و ستدها، بررسی وسیله نقلیه، بازرسی بسته‌ها و سایر کالاهای حمل شده
توسط اشخاص و رسیدگی رسمی و سایر اقدامات انجام شده توسط مراجع گمرکی برای اطمینان از اجرای
درست قوانین گمرکی و سایر قوانین مربوط به ورود و خروج، گذر، انتقال و مصرف نهایی کالاهای جابجا شده
بین قلمروهای گمرکی طرفها و وجود کالاهایی که در جریان آزاد قرار ندارند، اطلاق می‌شود.

دفتر هیئت دولت

رویه‌های حاکم بر داد و ستد بین دروازه‌های مرزی

ماده ۳

- ۱- اظهار نامه‌های مربوط به وسایل نقلیه و کالا باید تنها در کشور خروجی انجام گیرد و کشور ورودی باید همان اظهار نامه را مینا قرار دهد.
- ۲- کنترل گمرکی برای تأیید اظهار نامه فقط توسط کشور ورودی انجام می‌شود.
- ۳- اطلاعات کلی مربوط به وسایل نقلیه و حمل و نقل در دفتر گمرک مرزی کشور خروجی باید بصورت الکترونیکی به کشور ورودی تحویل گردد و آن اظهار نامه باید با کنترل گمرکی که در کشور ورودی انجام می‌گردد، نهایی شود.
- ۴- بدون خدشه زدن به کنترل هایی که طرف‌ها در چارچوب تعهدات ناشی از کنوانسیون‌ها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی انجام می‌دهند، دو طرف کنترل‌های گمرکی را در کشور خروجی تنها در مورد کالاها و وسایل نقلیه‌ای انجام خواهند داد که در مورد آنها اتهام یا ظن قوی وجود داشته باشد.
- ۵- بدون خدشه زدن به مفاد بند (۴)، طرف‌ها باید اطمینان حاصل کنند که از رویه‌ها یا ورود اطلاعات مشابه یا تکراری در گمرکات دو کشور جلوگیری به عمل می‌آید.
- ۶- در جهت دامنه شمول و اهداف این یادداشت تفاهم، طرف‌ها نباید رویه‌های رسمی یک جانبه‌ای را وضع نمایند که با مفاد مقرر در این یادداشت تفاهم مغایر باشد.
- ۷- چنانچه بعد از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این یادداشت تفاهم، تعهدات بین‌المللی، اجرای این یادداشت تفاهم، را تحت تأثیر قرار دهد، طرف‌ها باید همدیگر را از موضوع مطلع و در مورد شیوه جدید اجرای آن ظرف مدت ۳۰ روز از طریق مشورت اقدام نمایند.
- ۸- در مواردی که:
  - الف- احراز شده که هیچ اظهار نامه‌ای تنظیم نشده است؛
  - ب- اظهار نامه کامل نیست؛
  - پ- بازرسی فیزیکی وسایل نقلیه، نشان دهنده برداشتن یا جابجایی کالاها، مثل فک پلمپ یا پاره شدن چادر باشد؛رویه‌های انجام شده در کشور خروجی تکمیل نشده تلقی می‌شود، قوانین کشور ورودی نباید اجرا گردد و وسایل نقلیه یا کالاها باید به کشور خروجی عودت داده شود.
- ۹- سامانه‌های کاویدن بارگنج‌ها (کانتینرها) و وسایل نقلیه باید در کشور ورودی استقرار یابند.
- ۱۰- اقدامات مربوط به ضد عفونی و گندزدایی باید تنها تا زمانی که خطر بیماری‌های واگیردار وجود دارد در خصوص وسایل نقلیه زمینی تجاری که محصولات گیاهی و دامی و دام زنده را حمل می‌نمایند، توسط طرف‌ها اعمال گردد، اما اقدامات مزبور نباید در مورد وسایل نقلیه زمینی حامل افراد یا سایر وسایل نقلیه اعمال شود.
- ۱۱- کنترل بهداشت گیاهی، قرنطینه مرزی، قرنطینه مرزی دامی، قرنطینه مرزی بهداشتی باید طبق موافقت‌نامه سازمان جهانی تجارت و مقررات بین‌المللی انجام شود.
- ۱۲- اطلاعات مربوط به گذر نامه باید در کشور خروجی ثبت و به صورت الکترونیکی به کشور ورودی ارسال گردیده و هر کشور باید کنترل‌های مربوط به خود را اعمال نماید.

تعهدات طرفها

ماده ۴

۱- پروتکل‌های زیر که تنظیم و قرار امضای آنها بین مراجع صلاحیتدار طرفها تصریح گردیده و سایر پروتکل‌هایی که ممکن است به علت الزامات آتی منعقد گردد و پیوست‌های آن‌ها باید طبق مفاد این یادداشت تفاهم بوده و جزء جدایی‌ناپذیر این یادداشت تفاهم تلقی گردند:

الف- جزئیات راجع به کنترل و ثبت اطلاعات گذرنامه مسافری، طبق مفاد این یادداشت تفاهم؛

ب- جزئیات تبادل اطلاعات بصورت الکترونیکی در زمینه جابجایی بین‌المللی مسافری و کالا به موجب این یادداشت تفاهم؛

پ- تنظیم رویه‌های جابجایی و تردد کالاها، وسایل نقلیه و مسافری و ساعات کاری در دروازه‌های مرزی مشترک و نیز همکاری؛

ت- شرایط ساخت و ساز، تأسیس و بهره‌برداری از دروازه‌های مرزی مشترک با هدف غایی تضمین اجرای این یادداشت تفاهم.

۲- به منظور حصول اطمینان از اجرای این یادداشت تفاهم، طرف‌ها باید موارد زیر را انجام دهند:

الف- تبادل اطلاعات و کارکنان با هدف آموزش در زمینه روش‌های بازرسی بکار برده شده برای کالا و مسافری خروجی طبق قوانین ملی طرف‌ها به موجب مواد (۳) و (۵) موافقتنامه همکاری و کمک‌های متقابل در مورد موضوعات گمرکی، به گونه‌ای که اظهارنامه تدوین شده در کشور خروجی از طریق بررسی که در کشور ورودی انجام می‌شود، نهایی خواهد گردید؛

ب- تهیه فهرستی برای طرف دیگر از آن دسته از کالاهایی که خروج آنها علاوه بر موضوعات مندرج در جزء (الف) بند (۲) ماده (۴) این یادداشت تفاهم مشمول ممنوعیت یا محدودیت هستند به گونه‌ای که اظهارنامه تدوین شده در کشور خروجی از طریق بررسی که در کشور ورودی انجام می‌شود، نهایی خواهد گردید؛

پ- ساده‌سازی و استاندارد نمودن اسناد و مدارک گمرکی.

ماده ۵

هر یک از طرف‌ها بدون تأخیر باید اطلاعات زیر را در اختیار طرف دیگر قرار دهد:

الف- سوء ظن‌های منطقی که حاکی از این است که در قلمرو طرف دیگر تخلفی ارتکاب یافته یا خواهد یافت؛

ب- اطلاعاتی در خصوص روش‌ها و رویه‌های جدیدی که در ارتکاب تخلفات مورد استفاده قرار می‌گیرند؛

پ- اطلاعات در خصوص کالاهای مظنون که ممکن است موضوع کلاهبرداری گمرکی قرار گیرند.

ماده ۶

هر یک از طرف‌ها بنا به درخواست طرف دیگر اطلاعات زیر را بدون تأخیر فراهم خواهد کرد:

الف- اعتبار هرگونه مهر، نشان یا هرگونه اسناد یا اطلاعات تکمیلی که در مالکیت هر یک از طرف‌ها است و به طرف متعاقد دیگر ارائه شده است.

ب- اطلاعاتی در مورد این که آیا کالاهای صادر شده از کشور خروجی به صورت قانونی به کشور ورودی وارد شده است یا به چه طریق چنین کالاهایی وارد گردیده‌اند؛

پ- اطلاعاتی در خصوص این که آیا کالایی که از کشور خروجی وارد کشور ورودی می‌شود به موجب قوانین کشور خروجی به صورت قانونی صادر شده است؛

دفتر هیئت دولت

ت- در صورت نقض قوانین گمرکی هر یک از طرف‌ها یا نقض سایر مقررات قانونی، تمام اطلاعات و اسنادی که نزد طرف دیگر نگهداری می‌شود از جمله اسناد گمرکی و تمام اطلاعات و اسنادی که طرف دیگر می‌تواند از کشور ثالث کسب نماید.

اطلاعات و اسنادی که بدین طریق ارائه شده اند باید بنا به درخواست طرف ارائه‌کننده اطلاعات و اسناد مزبور، توسط طرف دیگر عودت داده شود.

ماده ۷

همکاری بین طرف‌ها طبق این یادداشت تفاهم به طور مستقیم از طریق گمرک‌های طرف‌ها انجام خواهد شد. درخواست‌های کمک، پاسخ مربوط و اطلاعات و اسناد ضمیمه آنها (در صورت وجود) باید به عنوان یک قاعده، به گمرک طرف دیگر بصورت کتبی ارائه گردد. در موارد فوری درخواست‌ها می‌تواند بصورت شفاهی یا تلفنی انجام گیرد. در هر حال بنا به درخواست گمرک دیگر در هر مورد ممکن است درخواست کتبی متعاقباً ارائه شود.

ماده ۸

۱- درخواست کمک اداری به موجب این یادداشت تفاهم می‌تواند توسط طرف دیگر به دلایل حاکمیتی و امنیت و نظم عمومی رد گردد.

۲- اطلاعات و اسناد مبادله شده به موجب کمک اداری طبق این یادداشت تفاهم باید منحصرأ برای جلوگیری، تحقیق و پیگرد تخلفات گمرکی بدون لطمه زدن به حقوق طرف‌ها یا اشخاص ثالث مورد استفاده قرار گیرد.

کارگروه مشترک

ماده ۹

- ۱- طرف‌ها برای اجرای صحیح این یادداشت تفاهم، باید کارگروه مشترکی را تحت نظارت مقامات صلاحیتدار طرف‌ها و با هماهنگی دو جانبه در گمرک ایجاد نمایند.
- ۲- کارگروه مشترک برای اجرای صحیح این یادداشت تفاهم در صورت لزوم در سطحی مناسب و بنابه درخواست حداقل سالی یک بار برگزار خواهد شد. هر یک از طرف‌ها می‌تواند درخواست برگزاری اجلاس را بنماید.
- ۳- کارگروه مشترک با اکثریت آرا اتخاذ تصمیم می‌کند.
- ۴- کارگروه مشترک باید توسط هر دو طرف متعاهد ریاست شود و پس از تشکیل آن، کارگروه مشترک باید سازوکارها و رویه‌های جدید حاکم بر فعالیت خود را مشخص نماید.
- ۵- کارگروه مشترک ممکن است تصمیم به ایجاد کارگروه‌های فرعی و گروه‌های کاری بگیرد که برای کمک به انجام وظایفش ضروری می‌داند.

مشاوره و حل و فصل اختلاف‌ها

ماده ۱۰

- ۱- هر طرف می‌تواند در مورد تفسیر، اجرا و اصلاح این یادداشت تفاهم یا حل و فصل هر اختلافی که ممکن است پیش آید از طرف دیگر درخواست مشورت نماید. این مشورت‌ها که بین دو طرف در کارگروه مشترک صورت می‌پذیرد باید در طی ۲۰ روز پس از دریافت درخواست کتبی آغاز شود مگر اینکه تصمیم‌گیری اتخاذ شود.
- ۲- اگر اتفاق رأی در خصوص حل و فصل اختلاف در کارگروه مشترک بدست نیاید، اختلاف باید از طریق دیپلماتیک بین طرف‌ها حل و فصل شود.

دفتر هیئت دولت

اصلاحات

ماده ۱۱

این یادداشت تفاهم ممکن است در هر زمانی با رضایت کتبی طرف‌ها اصلاح شود. اصلاحات مربوط به این یادداشت تفاهم به موجب تشریفات مذکور در بند (۱) ماده (۱۲) لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۲

۱- این یادداشت تفاهم در تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی که به وسیله آن، طرف‌ها یکدیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک از تکمیل تشریفات قانونی داخلی خود برای لازم‌الاجرا شدن سند مربوط آگاه می‌نمایند لازم‌الاجرا خواهد شد.

۲- این یادداشت تفاهم از تاریخ لازم‌الاجرا شدن به مدت (۱۰) سال لازم‌الاجرا باقی خواهد ماند و برای یک دوره (۵) ساله قابل تجدید خواهد بود. مگر اینکه یکی از طرف‌ها به صورت کتبی تمایل خود را جهت خاتمه این یادداشت تفاهم (۶) ماه قبل از تاریخ انقضای آن از طریق مجاری دیپلماتیک به طرف دیگر اعلام نماید.

مفاد نهایی

ماده ۱۳

این یادداشت تفاهم بین دو طرف امضاء کننده زیر که کاملاً از طرف دولت‌های متبوع خود مجاز هستند منعقد شده است.

این یادداشت تفاهم در تهران در تاریخ ۲۵ بهمن ۱۳۸۹ برابر با ۱۴ فوریه ۲۰۱۱ در دو نسخه به زبان‌های فارسی، ترکی و انگلیسی که کلیه متون دارای اعتبار یکسان می‌باشند تنظیم گردید. در صورت بروز اختلاف در تفسیر این یادداشت تفاهم، متن انگلیسی ملاک می‌باشد.

از طرف
دولت جمهوری ترکیه
سودت ایلماز
دولت جمهوری ترکیه

از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران
سید شمس‌الدین حسینی
وزیر امور اقتصادی و دارایی

دفتر هیئت دولت